

5. Nature and Biodiversity

Refer to Section 2.5 of the Guidance Note

5A. Present Situation

Please complete the following table providing the most recent data that is available:

Table 1: Benchmarking Data - Nature and Biodiversity

Indicator	Number	Total Area (ha)	Year of Data Provided
Number and total area of Natura 2000 sites that are located in the city or nearby (i.e. within 10 km)	Linna territooriumil 4 ala; kuni 10 km raadiuses lisaks 7 ala	Linnas 1155,1 ha; linna ümbruses 2258,1 ha	2019
Number and total area of designated sites of national biodiversity importance within the city (habitat/species management areas)	39	1927,8 ha	2019
Number and total area of designated sites of local (city) biodiversity importance within the city (habitat/species management areas)	9	1179 ha	2019
Date and time horizon of your city's Biodiversity Action Plan	-		

Describe how nature and biodiversity is monitored, protected and managed in your city, and how local people are engaged in nature conservation and biodiversity action.

Please provide details of the following:

1. Maps showing protected sites, habitats, ecosystems or biotopes;
2. Examples of species and habitat monitoring programmes;
3. Current strategies, plans and projects for the management of ecological networks, key sites, and priority species;
4. The city's approach to involving and engaging residents, visitors, business and institutions in planning and action for nature.

(max. 600 words and five graphics, images or tables)

Tallinn on väga rikkaliku maastiku ja loodusega, kus võib kohata mujal Euroopas haruldaseks muutunud taimi ja loomi. Tallinna elurikkusele panevad aluse maastike ja koosluste mitmekesisus ja mosaiiksus: klint, rannik, luited, metsad, loopealsed, niidud, rabad, mageveekogud jmt kooslused. Tallinnas on säilinud mitmeid suuri ökoloogiliselt toimivaid rohealasid, mis toimivad liikide (linnud, nahkhiired, tolmeldajad) rändekoridoridena. Elurikkad kaitstavad alad moodustavad 19,4% Tallinna pindalast, mida toetavad aedlinlikud alad (12% pindalast) ja rikkalik kõrghaljastus

Application Form for the European Green Capital Award 2022

(võrade katvus 22,5%). Tallinnas on hulgaliselt kaitsealuseid objekte (joonis 5.1).

Joonis 5.1: Kaitsealused objektid Tallinnas 2019. a. seisuga, vastavalt Eesti looduse infosüsteemi EELIS ja linnaosade üldplaneeringute andmetele

Eestis on looduskaitse ülesanded jagatud riigi ja kohaliku omavalitsuse vahel. Kaitsealade, kaitstavate liikide ja üksikobjektide (puud, kivid, allikad jm) kaitse on riigi kohustus. Samas võivad kohalikud omavalitsused võtta vabatahtlikult neid kohustusi enda kanda, kui see on riigiga kooskõlastatud. Kaitsealuste liikide kaitse korraldamine, sh liigikaitse tegevuskavade koostamine ja elluviimine on riigi (keskkonnaministeeriumi) kohustus. Eesti looduskaitseadusega on antud omavalitsustele võimalus võtta kohaliku tähtsusega loodusobjekte kohaliku kaitse alla. Lisaks saab omavalitsus kaitsta kohaliku tähtsusega metsi ja parke omavalitsuse üldplaneeringuga.

Ligi 1/5 Tallinna pindalast katavad riiklikul ja kohalikul tasandil kaitstavad alad (3106,8 ha = 19,5%). Sellest ligikaudu 1/3 moodustavad kohaliku tasandi kaitse all olevad rohealad (tabel 5.1).

Application Form for the European Green Capital Award 2022

Tabel 5.2: Kaitsealuste objektide pindala Tallinnas, kaitse alla võtmise aasta, kehtiv kaitsekorralduskava

Nimi	Pindala (ha)	Sh NATURA 2000 ala pindala (ha)	Kaitse all alates	Kaitsekorralduskava
Aegna saare maastikukaitseala	302,8	302,8	1991	2012 – 2021
Pirita jõeoru maastikukaitseala	707,1	707,1	1957	2010 – 2019, uus koostamisel
Nõmme-Mustamäe maastikukaitseala	200,9	23,9	2004	2016 – 2025
Paljassaare hoiuala	118,9 + meri 158,1	118,9 + meri 158,1	2004	2008 – 2016, uus koostamisel
Pirita jõe hoiuala	2,4	2,4	2004	Koostamisel
Pääsküla raba kohalik kaitseala	273	-	2013	2015 – 2024
Merimetsa kohalik kaitseala	47,8	-	2017	2018 - 2027
Kaitsealused pargid	235,6	-		
Kaitsealuste liikide püsielupaigad	59,3	-		
Kaitsealused üksikobjektid	142,7	-		
Üldplaneeringuga kaitstavad rohealad	906	-		
KOKKU:	2948,7+158,1	1155,1+158,1		

NATURA 2000 alad moodustavad Tallinna maismaast 7,2% (1155,1 ha), millest 118,9 ha on määratletud linnualaks vastavalt Linnudirektiivile 2009/147/EÜ ja 1036,2 ha loodusaladeks vastavalt Loodusdirektiivile 92/43/EÜ. Neile lisandub 2258,1 ha Natura-alasid Tallinna lähiümbruses (tabelid 5.2 ja 5.3).

Tabel 5.3: Tallinna kaitsealadel määratletud Natura elupaigatüübid, nende pindalad ja seisund

Elupaigatüüp	Pindala (ha)	Seisund
Aegna saare maastikukaitseala		
1630*	0,8	hea
2110; 2120; 1640	6,3	hea
2180	63,9	ohustatud
4030	0,6	hea
9010*	73,4	hea
9080*	12,8	väga hea
Pirita jõeoru maastikukaitseala		
2180	91,05	rahuldav
3260	35,47	hea
6270*	51,83	hea
6430	1,28	hea
6450	0,36	hea
6510	31,66	hea
6530*	12,98	rahuldav
Nõmme-Mustamäe maastikukaitseala		
9010*	7,7	hea

Tallinna keskkonnastrateegia aastani 2030 annab suunised elurikkuse kaitseks linnas ning toetab Eesti Looduskaitse

arengukava ja Euroopa Liidu bioloogilise mitmekesisuse strateegia täitmist. Keskkonnastrateegia käsitleb elustiku inventeerimist, elustiku kaitse põhimõtetega arvestamist planeerimisel ja projekteerimisel, hoolduskavade koostamist rohealadele ja linnaelanike loodusteadlikkuse tõstmist.

Tallinnas leidub sobilikke elupaiku paljudele tavalistele ja haruldastele loomaliikidele. Viimase 30 a jooksul on Tallinnas registreeritud 144 liiki kaitsealuseid loomi, kes moodustavad üle 3/4 Eesti vastavate loomarühmade kaitsealustest liikidest. Tallinnas pesitseb arvukalt üle-euroopaliselt ja riiklikult kaitstavaid linnuliike. Tallinnas on pesitsenud 21 ja kohatud 54 Linnudirektiivi I lisa liiki. Riiklikult kaitstavatest lindudest on Tallinnas pesitsenud 45 ja rändeajal kohatud 97 linnuliiki.

Joonis 5.2: Ainulaadne Balti klint paljandub kohe kesklinna piiril. Klint on kasvupaigaks mitmele haruldasele taimeliigile

Tallinnas kasvab 46 kaitsealust taimeliiki, teiste seas ka mitmeid taimeharuldusi, nagu mägi-kadakkaer (*Cerastium alpinum*), püstkivirik (*Saxifraga adscendens*), aasnelk (*Dianthus superbus*) ja alpi nurmikas (*Poa alpina*), kelle ainus või üks väheseid kasvukohti on just pealinn (joonis 5.2). Tallinnast on leitud kasvamas 17 liiki looduslikke orhideesid (49% Eesti liikidest), kes on kõik kaitse all.

Tallinnas paikneb mitmeid riikliku elurikkuse seire alasid haudelinnustiku, talvitavate maismaa- ja veelindude, rannikumere elustiku, riiklikult ohustatud liikide, nagu kõrede (*Bufo calamita*) ja eelmainitud taimeliikide asurkonna seisundi jälgimiseks. Lisaks ametlikele seireprogrammidele toimub Tallinnas elustiku seire ka harrastusteadusprojektide abil. Tallinna elustiku kogub infot [Eesti Ornitoloogiaühing](#), kes kureerib projekte [Talvine aialinnuvaatlus](#) (alates 2010) ja [Suvine aialinnupäevik](#) (alates 2014).

Application Form for the European Green Capital Award 2022

Paralleelselt toimivad Eestis kaks avalikku juhuvaatluste andmebaasi, kust saab infot nii tavaliikide kui ka kaitstavate liikide kohta paljudest elustikurühmadest - [Loodusvaatluste Andmebaas](#) ning [e-Elurikkuse andmebaas](#). Lisaks peab Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet oma loodusväärtuste andmebaasi. 2017. aastal loodud [loodusvaatluste kaardirakendus](#) on mõeldud Tallinna elanikele ja külalistele, kes saavad lihtsal viisil edastada enda tähelepanekuid Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametile. Tallinna ja kogu Eesti looduskaitsega seotud andmestik on koondatud [Eesti Looduse Infosüsteemi](#), mis on riiklik geoinfosüsteem. Pidevalt täienevad andmebaasid on heaks aluseks planeerimisotsuste tegemisel ja liigikaitse planeerimisel.

5B. Past Performance

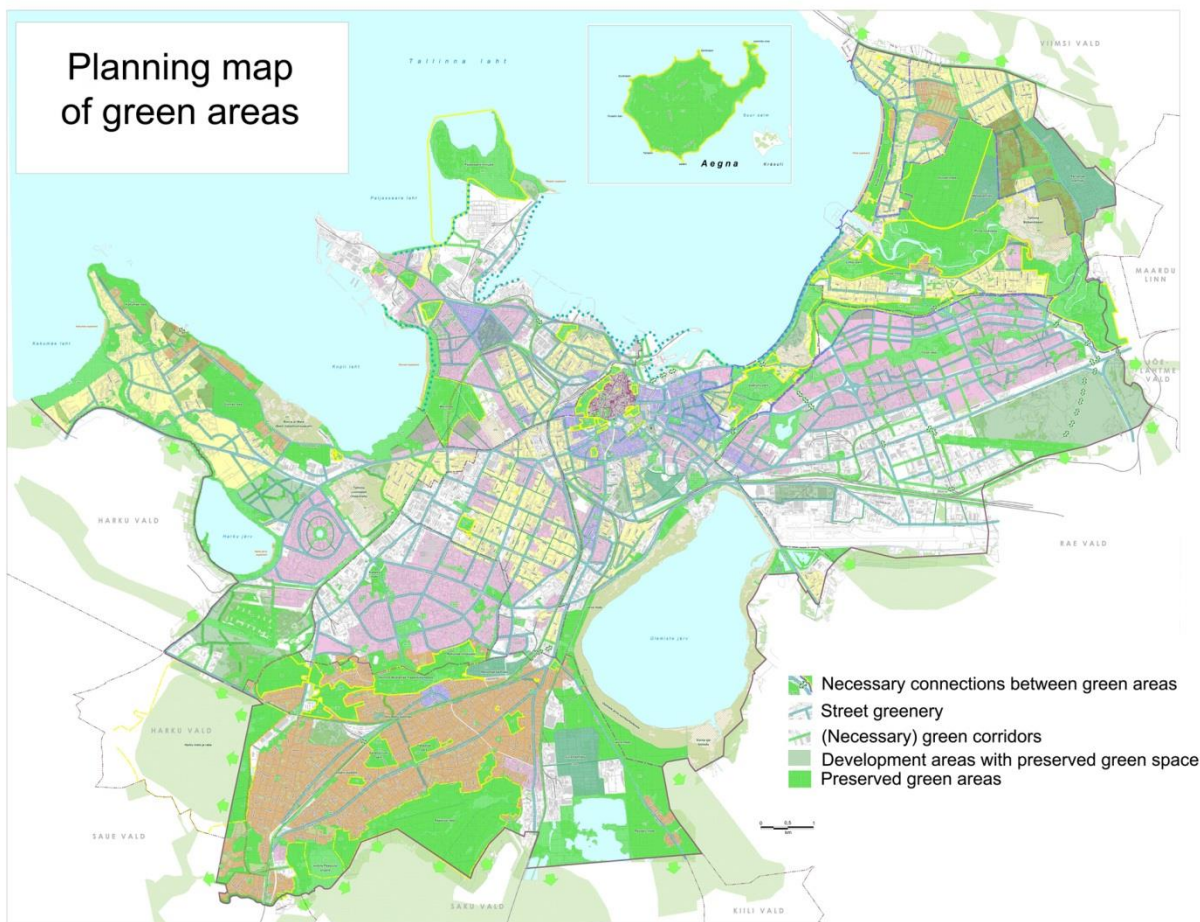
Describe how your city created and developed its measures to protect and improve nature and biodiversity over the last five to ten years. Comment on how effective these have been.

1. Indicate changes in the extent of sites and ecological network protected for nature and biodiversity (e.g. Natura 2000 network of sites);
2. Illustrate habitat and species trends using collected monitoring data;
3. Give examples of conservation actions to manage and restore sites and habitats, and redress species, including any measures introduced to control invasive non-native species;
4. Explain how the city encourages nature in other open spaces. Has naturalisation been encouraged outside of formal nature reserves?
5. What communication and educational activities have been introduced to promote awareness of nature and biodiversity among the public, including young people?

(max. 1,200 words and five graphics, images or tables)

Tallinna ja Eesti loodust kaitsev esimene õigusakt pärineb aastast 1297, kui Taani kuningas Erik VI Menved reguleeris oma dekreediga metsaraiet neljal Tallinna-lähedasel saarel (Aegna, Naissaar, Väike- ja Suur-Paljassaare), et säilitada metsa kui meremärki. Kuigi sajandite jooksul on neil saartel olnud kirju ajalugu, on nad tänapäeval samuti kõik kaitse all, sedapuhku NATURA 2000 aladena.

Tallinna rohealade süsteem kujutab endast rohelist võrgustikku, mis koosneb linna keskusest äärealadele suunduvatest rohealadest ning neid ühendavatest rohelistest koridoridest (joonis 5.4).

Joonis 5.4: *Tallinna rohealade teemaplaneeringuga välja töötatud rohevõrgustik. Keskkonnaseisundi kaitsmiseks on roheline võõndi metsad määratud kaitsemetsa kategooriasse*

Tallinna rohevõrgustiku kontseptsioon on välja töötatud [Tallinna rohealade teemaplaneeringu](#) raames, mis küll pole kehtestatud õigusaktina, kuid mille põhimõtteid rakendatakse Tallinna linnaosade üldplaneeringute koostamisel.

Tallinna linn on viimase 10 aasta jooksul kaasfinantseerinud mitmeid rakendusuuringuid ja elustiku inventuure (nahkhiired, kahepaiksed, roomajad, haudelinnud, tolmeldajad, soontaimed), mille tulemusena on saadud arvukalt uusi andmeid Tallinna erinevate piirkondade elustiku kohta. Just nende uuringute tulemusena on moodustatud kohalikke kaitsealasid ning moodustamisel on riiklikult kaitstav püsielupaik Eesti tähtsuselt teise nahkhiirte talvituskoha kaitseks (joonis 5.5).

Joonis 5.5: Moodustatav kaitstav püsielupaik Astangu klindi, nahkhiirte talvitumispaiade ja rohe-raunjala, pruuni raunjala ja püstkiviriku kasvukohtade kaitseks

Tallinn püüab tagada seda, et arendusaladel kasvavad kaitstavad taimeliigid säiliks ning puude ja põõsaste raie kompenseeritaks. Vastavalt Tallinna Linnavalitsuse määrusele „[Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord](#)“ on alates 2006. aastast iga planeerimis- ja ehitustegevuse käigus kohustus viia läbi dendroloogiline hindamine ja alustaimestiku inventuur. Puud hinnatakse väärtusklassidesse ning nähakse ette väärtusliku haljastuse säilitamine. Planeerimismenetluse käigus püütakse hoonestusala paigutada selliselt, et võimalikult palju säilitada olemasolevat väärtuslikku ja heas seisukorras haljastust. Kui säilitamine pole võimalik, siis puude ja põõsaste vähenemise kompenseerimiseks nähakse ette [asendusistutuse kohustus](#). Kui kaitsealuste taimeliikide kasvukohti pole võimalik säilitada, tuleb need riigi Keskkonnaameti loaga ümber istutada samale kinnistule või muusse sobivasse kohta.

Planeeringute ja projektide menetluse käigus nõutakse loomastiku uuringute tegemist olukorras, kui ala on tõenäoliselt liigiliselt mitmekesine ja esineb tõenäoliselt kaitsealuseid liike. Ekspert hinnangud annavad infot ning juhiseid edasiseks planeerimisprotsessiks, kuidas kaitstavaid liike arendusalal säilitada või kompenseerida elupaikade kadumist.

Application Form for the European Green Capital Award 2022

Tallinn on moodustanud kaks kohaliku tasandi kaitseala, mille kaitse korraldamine toimub kaitsekorralduskavade alusel. [Pääsküla raba kaitseala](#) (moodustatud 2013. a). paikneb endise turbakarjääri alal, mis on praeguseks suures osas metsastunud, kuid seal esineb endiselt ka madalsoodele ja rabadele iseloomulikke elupaiku, taimi ja loomi. 273 ha suurune kaitseala on mitmekesise maastikuga ja elupaigaks kümnetele kaitsealustele liikidele, kuid sellel on ka ülelinnaline rekreatiivne ja loodushariduslik väärtus. 2017. aastal moodustati 47 ha suurune [Merimetsa kaitseala](#). Merimetsa on oluline lüli Tallinna läbival lindude ja loomade rändekoridoril ning tähtis rekreatsiooni- ja loodusõppe ala.

Tallinn on asunud tähelepanu pöörama rohevõrgustiku ja elupaikade sidudusele, et tagada laialt levinud kaitsealustele ja tavalikele liikumisevõimalused elupaikade vahel. 2019. aastal viidi läbi kahepaiksete ja roomajate elupaikade sidususe uuring ligi 2 km² suurusel Tallinna elurikkaimal alal, et selgitada välja elupaigad igas eluetapis ning töötada välja meetmed ümbruskonna arendusaladele.

2019. aastal viidi läbi kimalaste, päevaliblike, erakmesilaste ja taimestiku kompleksuuring 10,5 km pikkusel rohekoridori alal, mis kulgeb Tallinna edelapiirist piki endist raudteetammi ja kõrgepingeliini koridori otse Tallinna Vanalinna külje alla. Koridor kulgeb läbi elamualade, tööstusalade, jäätmaade ja metsa ning selle äärde jääb mitmeid rohealasid, mille tolmeldajafauna rikkus on teada. Eesmärk oli selgitada välja, kas ja millistes lõikudes toimib rohekoridor tolmeldajatele sidusa ühendusteena sobivate elupaikade vahel ning milliseid toetavaid meetmeid tuleb rakendada.

Tallinna Keskkonnaamet on tegelenud Tallinna suurematel riiklikel kaitsealadel kaitsekorralduslike tööde elluviimisega. Suuremat tähelepanu on pööratud Paljassaare hoiualale, kuhu Tallinn on ehitanud kaks linnuvaatlustorni ja laudteed, parandanud matkaradu, niitnud teepervi ja orhideede kasvukohti. Hetkel osaleb Tallinn LIFE+ projektis CoastnetLife, mille raames taastatakse Paljassaare hoiualal 30 hektari suurune kinnikasvanud rannaniit. Selleks niidetakse roogu, võsa ja karjatatakse veiseid. Eesmärk on parandada sel NATURA2000 alal üle-euroopaliselt ohustatud rannikulindude, kahepaiksete ja liblike elutingimusi. Sama projekti raames taastatakse lammaste abiga Tallinnale kuuluval Aegna maastikukaitsealal levivaid nõmmeniitusid.

Alates 2005. aastast viiakse Tallinnas läbi invasiivsete karuputke (*Heracleum*) võõrliikide tõrjet, kuna oma kiire levimise ja paljunemise tõttu on see ohuks meie looduslikele kooslustele. Karuputke tõrjet viiakse läbi [riikliku ohjamiskava alusel linna ja riigi Keskkonnaameti koostöös](#). Tõrjeviisiks on kaevamine, mida on vaja korrata seni, kuni seemnefond mullas ammendub.

Tallinn liitus 2018. aastal [Euroopa pestitsiidivabade linnade võrgustikuga](#), võttes sellega kohustuse vähendada kolme aasta jooksul märkimisväärselt pestitsiidide kasutamist ja järk-järgult lõpetama nende kasutamise linna avalikul alal. 2019. aastal tellis Tallinn uuringu, et selgitada välja hetkeolukord pestitsiidide kasutamises linna territooriumil, peamised kasutajagrupid, kasutuse olulisemad valdkonnad ning pestitsiidide kasutuse vähendamise potentsiaal.

Joonis 5.6: Taastatav Paljassaare rannaniit ja rannikujärv.

Tallinna linnale kuuluvad teadus- ja arendusasutused Tallinna Botaanikaaed ja Tallinna Loomaaed, kus tegeletakse teadusuuringute ja looduse tutvustamisega.

Tallinna Botaanikaai (asutatud 1961. aastal) 41 ha suurune territoorium asub Pirita jõeoru maastikukaitsealal. Botaanikaia kogutud kollektsioonid ning kujundatud avamaa- ja kasvuhooneekspositsioonid on Eestis unikaalsed ja liigirikkaimad (üle 8500 taksoni ja sordi). Botaanikaaed tegeleb ohustatud taimeliikide populatsioonide uurimisega, osaleb riiklikus keskkonnaseire programmis ning on Rahvusvahelise Botaanikaaedade Looduskaitse Organisatsiooni (BGCI) liige. Tallinna Botaanikaaed pakub kooliõpilastele 26 õppekavakohast loodushariduslikku programmi, kus on 2006. aastast alates osalenud ligi 20 500 õpilast 1016 klassist üle Eesti. Botaanikaaeda on rajatud loodusõpperajad. Igal aastal külastab botaanikaeda ca 70 000 inimest.

Tallinna Loomaaed, mis asutati 1939. aastal, asub 89 ha suurusel alal ning hõlmab looduslikku metsa ja kollektsiooni, kus on ligi 450 liiki ja alamliiki. Loomaaias tehakse teaduslikku uurimistööd ning aidatakse kaasa ohustatud liikide hääbuvate looduslike asurkondade taastamisele. Üks erilisemaid missioone on maailmas kriitiliselt ohustatud loomaliigi **Euroopa naaritsa** (*Mustela lutreola*) säilitamine ja loodusesse tagasi viimine. Euroopa naarits on pea kogu Euroopas välja surnud. Alates 2000. aastast on Tallinna loomaia liigikaitse uuringute keskuses naaritsaid hoitud ja paljundatud ning Lääne-Eestis Hiiumaal uus asurkond loodud. Tallinna loomaeda külastab aastas ligi 400 000 inimest.

Application Form for the European Green Capital Award 2022

2014. aastal avati [Tallinna Loomaaia keskkonnahariduskeskus](#), kus 15 erinimelises eesti- ja venekeelses looduskooli huviringis õpib 200 õpilast ning zookool pakub kooliklassidele võimalust formaalõpet toetavate loodusõpetuse, bioloogia ja geograafia tundide läbiviimiseks. Näiteks 2018. aastal täideti kooliõpilaste poolt eri vanuserühmadele ettevalmistatud töölehti 7555 tükki. Õppes kasutatakse erinevaid aktiivõppe meetodeid, aga ka interaktiivseid õppeprogramme ja -radasid, mida nutiseadmeid kasutades läbida. Keskuses asuv laste loomaaed õpetab kodu- ja lemmikloomadega suhtlema. Veskimetsa õpperajal loomaaias saab tundma õppida looduses esinevaid taime- ja loomaliike.

Loodushariduse ja loodusteadlikkuse edendamiseks tegelevad Tallinnas lisaks ka Aegna Loodusmaja, Nõmme noortemaja loodusmaja, Lehola keskkonnahariduskeskus ja mitmed valitsusvälised organisatsioonid. 2008. aastal valmis Tallinnale kuuluval Aegna saarel Aegna loodusmaja kompleks, kus Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet korraldab kevadest sügiseni Tallinna õppeasutustele ja loodushuvilistele õpperetki, praktilist õuesõpet, looduslaagreid, õpetajate täienduskoolitusi, suvekoole. Loodusmaja pakub 11 erinevat loodusõppeprogrammi lasteaiast kuni gümnaasiumi tasemeni. Aastatel 2015–2019 ei ületanud külastajate arv 2500, kuigi nõudlus oli palju suurem.

2016. aastal ühines Tallinn Keskkonnahariduse Fondi (FEE – Foundation for Environmental Education) rahvusvahelise võrgustikuga „Roheline Kool“, mis ühendab 451 000 kooli 67 riigis. Tallinnas on võrgustikuga liitunud juba kolmandik haridusasutustest.

Tallinn on asunud parandama täiskasvanute loodusteadlikkust, korraldades linnaelanikele regulaarselt linnalooduse õpperetki erinevatel aastaaegadel. Sihtpaikadeks on valitud Tallinnas asuvad rohealad ning õpperetkede käigus juhitakse tähelepanu keskkonnakaitsele ja loodushoiule.

Tallinna linn toetab igal aastal keskkonnavalast mittetulundustegevust ning rahalist toetust on saanud loodusmajad, loodusingid ja keskkonnavõrged erinevate loodus- ja keskkonnahariduslike tegevuste jaoks. Toetust on antud muuhulgas Tallinna koolide [linnulauluhommikute](#) korraldamiseks, kus käiakse linnulaulu kuulamas ja linde tundma õppimas, on 13 aasta jooksul osalenud üle 8200 õpilase.

Tallinna loodusväärtuste tutvustamiseks kohalike elanike ja turistide seas osales Tallinn juhtivpartnerina INTERREG CentralBaltic programmi projektis [NATTOURS](#). Projekti käigus ehitati uus linnutorn Tallinna läbiva lindude rändetee kitsaimale alale (nn pudelikaela), paigaldati arvukalt infotahvleid ja rajati laudteid (joonis 5.6), et tagada ligipääs ka piiratud liikumisvõimega inimestele. Lisaks valmis Tallinna ja Helsingi looduspärandit tutvustav [mitmekeelne veebileht](#).

Joonis 5.7: NATTOURS projekti raames rajatud laudtee on mõeldud aas-karukella ja roosa merikanni kaitseks

5C. Future Plans

Describe the city's short and long term ambitions and objectives for nature and biodiversity and how these proposals will be achieved. Indicate strategic and policy commitments, budget allocations and monitoring and performance evaluation schemes. Include references to any plans, projects or activities supporting the conservation of wild bees and pollinators. Demonstrate how this work coincides with the EU 2020 Biodiversity Strategy, Nature Directives and other relevant Directives such as sustainable use of pesticides and complementary national strategies.

(max. 800 words and five graphics, images or tables)

Tallinna bioloogilise mitmekesisuse strateegilised eesmärgid ja meetmed on sõnastatud Tallinna keskkonnanähtavuse aastani 2030. Kavas on elurikkuse alusuuringute jätkamine ning ökosüsteemiteenuste hindamine. 2020. aasta alguses kehtestatakse Tallinna linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava, mis käsitleb muuhulgas kliimamuutuste mõju elurikkusele ja ökosüsteemiteenuste pakkumisele.

Joonis 5.8: Pirita jõeoru maastikukaitseala aru- ja luhaniitude pindala on 102 hektarit

Lisaks invasiivsete karuputkede tõrjumisele väljakaevamise teel asub Tallinn järgnevatel aastatel likvideerima vereva lemmaltsa ja kurdlehise roosi kasvukohti. Vereva lemmaltsa likvideerimisse soovitakse kaasata kohalikud elanikud ja asumiseltsid. Kurdlehist roosi asutakse tõrjuma Paljassaare hoiualal 13 ha suurusel alal, kuna see ohustab rannikul taimekooslusi. Kuna kurdlehise roosi tõrje on Eestis uus tegevus, eelneb sellele erinevate tõrjemeetodite ja nende tulemuslikkuse testimine.

Tallinn kavatseb 2019. aasta lõpus alustada pestitsiidide kasutamise vähendamise tegevuskava koostamist, eesmärgiga oluliselt vähendada keskkonnamohtlike ainete kasutamist Tallinna linnaruumis.

Tallinna linnavalitsus algatas 2019. aastal kolmanda suure kohaliku kaitseala moodustamise. [Harku metsa kaitseala](#) on ligi 80 ha suurune roheala Tallinna lõunaosas, mis on tähtis rekreatsiooniala Tallinna ja lähivaldade elanikele. 2019. aastal läbi viidud uuringud näitasid, et alal levib arvukalt kaitsealuseid taime- ja loomaliike, sh üle-Eestiliselt väga haruldane tarna (*Carex sp*) liik. Ühtlasi esineb alal esinduslikke madal- ja siirdesoo kooslusi. Pärast Harku metsa kaitseala moodustamist Tallinna volikogu poolt 2019. aasta lõpus koostatakse uuele kaitsealale kaitsekorralduskava.

2020 – 2021. aastal plaanib Tallinn investeerida mitmetesse linnaelustiku alusuuringutesse ning kaasrahastada looduskaitset ja loodusharidust ühiselt panustavaid tegevusi.

Tallinnas jätkuvad elupaikade sidususe uuringud, mis panustavad oluliselt üld- ja detailplaneeringute protsessidesse. Kogu Tallinna territooriumil viiakse läbi kahepaiksete ökoloogilise sidususe analüüs, mis annab otseselt sisendit üldplaneeringutesse, detailplaneeringutesse ja ehitusprojektidesse ning võimaldab tagada, et edaspidised otsused arvestavad paremini kahepaiksete elupaiganõudlusega. Tallinna idaosa rohevõrgustikus viiakse läbi tolmeldajate (kimalased, päevaliblikad, erakmesilased) elupaikade sidususe analüüs.

Application Form for the European Green Capital Award 2022

2020. aastal alustatakse Tallinna asumites põlispuude kaardistamist linlaste abiga. Tallinnas hävib igal aastal mõni kaitsealustest põlispuudest, kuigi mittekaitstavaid suuri puid on Tallinnas küllaga. Aktsiooni eesmärk on leida üles Tallinna linnas kasvavad kõige kõrgemad ja kõige jämedamad puud erinevatest liikidest, parandada inimeste kodukoha tundmist ja puude määramist. Põlispuude otsing on asumipõhine (84 asumit) ehk otsitakse iga asumis suurimaid puid.

Koostöös riigi Keskkonnaametiga on kavas kolm suuremat ettevõtmist:

- 1) Viiekümne Tallinnas riikliku kaitse all oleva puu ja puuderühma hoolduslõikuse tellimine. Tegemist on riiklikult kaitstavate väga vanade või ainulaadsete puudega, millele teostatakse vajaduspõhine hoolduslõikus.
- 2) 87 Tallinnas riikliku kaitse all oleva üksikobjekti tähistamine infotahvlitega ja tutvustamine veebis. Tallinnas on riikliku kaitse all 50 puud, 9 pinnavormi, 20 kivi, 3 kivistkülvit ja 5 allikat, mida tutvustavad infotahvid on amortiseerunud ning mille kohta puudub ammendav tutvustus veebis.
- 3) Nahkhiirte telemeetrilise uuringu tellimine Tallinna parimas suvises nahkhiirte elupaigas Kadrioru pargis. Viimastel aastatel on pargis toituvate nahkhiirte arvukus hakanud kahanema, mistõttu on vaja selgitada välja nahkhiirte kolooniate asukohad ning leida lahendused arvukuse taastamiseks.

Tondiraba öko-golfiväljaku planeerimise ja väljaehitamise jätkamine (joonis 5.9). Tondiraba on Lasnamäe linnaosas asuv ca 30 hektari suurune roheala, mida ümbritsevad korterelamute rajoonid. Tegemist on reljeefilt ja maastikuliselt vaheldusrikka ja väärtusliku alaga, mis on hetkel võsastuv ja juhusliku kasutusega. Linn kavandab alale ökogolfiväljaku rajamist selliselt, et säiliks mitmekesised ning liigirikkad maastikutüübid ning kaitsealused liigid. Tondiraba golfiväljaku projekteerimise eeltööna on alal teostatud haudelinnustiku, taimestiku ja tolmeldajate uuringud. Golfiväljak saab olema avalikult kasutatav rohe- ja puhkeala elanikele, sest rajatakse ka kergliiklusteed, mänguväljakud, koerte jalutusväljak jm puhkerajatised.

Joonis 5.9: Projekteeritud öko-golfiväljak

Golfiväljaku maastikuarhitektuurne idee lähtub eelkõige loodusliku asukoha eelistest ning nn öko-golfiväljaku kontseptsioonist. Aluseks on võetud Põhja-Eestile iseloomulikud maastikud – rannaliivikud, loopealsed, palumännikud, puisniidud, raba ja klindialune laialehine mets. Kõiki neid maastikke ja iseloomulikke taimestikku on võimalik maastikuhoolduslike võtetega kohapeale tekitada. Tulemuseks on nii-öelda mikrokooslused, kus hakkavad arenema antud alale iseloomulikud ökosüsteemid. Osa nendest maastikest (puisniit, loopealne) on läbi aegade olnud poollooduslikud kooslused, mille püsijäämiseks on inimõju hädavajalik. Sellised maastikud sobivad seega golfiväljaku taustamaastikeks ideaalselt, kuna seal on võimalik neid regulaarselt väikeste kuludega hooldada. Näiteks loopealsetele ja puisniitudele iseloomulik taimestik hakkab õigete hooldusvõtete juures kiiresti tihenema ning võib ajapikku koosneda rohkem kui 50 liigist. Golfialale on planeeritud ka vähese hooldusega looduslikud alad (raba, klindialune mets), mis pakuvad elupaiku paljudele elustikurühmadele ning hakkavad rajatavate rohekoridoride abil seda ala siduma ülejäänud Tallinna rohealadega. Olemasolevate veekogude ja uute tiikide rajamisega tagatakse olukord, kus säilib rabaosa ning sellele tuginev veerežiim.

5D. References

List supporting documentation, adding links where possible. Further detail may be requested during the pre-selection phase. Documentation should not be forwarded at this stage.

(max. 400 words)

Application Form for the European Green Capital Award 2022

„Tallinna Keskkonnastrateegia aastani 2030“ - <http://www.tallinn.ee/g4128s59665>
 „Loodusvaatluste andmebaas“ -
<http://loodus.keskkonnainfo.ee/lva/default.aspx?state=1;877954539;est;lvadb;;&lang=eng>
 „e-Elurikkuse andmebaas“ - <http://elurikkus.ut.ee/index.php?lang=eng>
 Tallinna loodusvaatluste kaardirakendus - <https://elurikkus.tallinn.ee/kaart/#/>
 Aegna maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2012-2021 – <http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/GetFile.aspx?fail=-2143453580>
 EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem) – <http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/default.aspx>
 Looduskaitse arengukava aastani 2020 – http://www.envir.ee/sites/default/files/lak_lop.pdf
 Nõmme-Mustamäe maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2016 – 2025 -
http://www.keskkonnaamet.ee/public/Nomme-MustamaeMKA_KKK_2016_2025.pdf
 Paljassaare hoiuala kaitsekorralduskava 2008-2016 – <http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/GetFile.aspx?fail=-971610564>
 Pirita jõeoru maastikukaitseala kaitsekorralduskava aastateks 2010-2019 –
http://www.keskkonnaamet.ee/kkk/Pirita_joeoru_MKA_KKK_2010_2019.pdf
 Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord -
https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=104228&fd=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp
 Puu raieks ja hooldusloikuseks loa andmise tingimused ja kord - <https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=120511>
 Pesitsiivabade linnade võrgustik - <https://www.pesticide-free-towns.info/>
 Linnalooduse veebileht – <https://citynature.eu/en/>
 Harku metsa kaitseala materjalid <https://www.tallinn.ee/est/keskkond/Harku-metsa-kaitseala>
 Sihtasutus Lutreola – www.lutreola.ee
 Tallinna Botaanikaaed – www.botaanikaaed.ee
 Tallinna keskkonnahariduse veebileht <http://www.tallinn.ee/est/Keskkonnaharidus-Tallinnas>
 Tallinna keskkonnakaitse arengukava 2013-2018 –
https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=125983&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp
 Tallinna keskkonnastrateegia aastani 2030 –
https://oigusaktid.tallinn.ee/?id=3001&aktid=120867&fd=1&leht=1&q_sort=elex_akt.akt_vkp
 Tallinna Loomaaed – www.tallinnzoo.ee

Word Count Check

Please complete the below word count check for Indicator 5: Nature and Biodiversity, Sections 5A, 5B and 5C.

As per the Guidance Note (Annex 2 of the Rules of Contest), the word count includes text in graphics/tables and the body of text. The word count excludes text in the original application form, captions and text in Table 1: Benchmarking Data - Nature and Biodiversity.

Section	Number of words in graphics/tables	Number of words in body of text	Total number of words in graphics/tables and body of text	Max. words
5A	76	471	558	600
5B	0	1162	1162	1,200
5C	0	653	653	800